

## **Prilog 1**

### **Udruženje korporativnih direktora Srbije Izveštaj o radu za period 2012-2015. godine**

Članovi Asocijacije Akcionarskih preduzeća Srbije su inicirali formiranje Udruženja korporativnih direktora Srbije (skraćeno UKDS). UKDS je formalno osnovan rešenjem Vlade Republike Srbije 8. juna 2007. godine, u cilju unapređenja kvaliteta korporativnog i javnog upravljanja u Srbiji.

UKDS danas ima preko 60 članova i kandidata koji prihvataju Statut, Etički kodeks i Pravilnik o sticanju i obnavljanju statusa korporativnog direktora. Sticanje i održavanje statusa u Udruženju podrazumeva učešće u programima obuke. Program obuke sadrži opšti deo iz ekonomije (savetovanja ekonomista) i specijalistički po disciplinama korporativnog upravljanja (strategijsko upravljanje, upravljanje finansijama, upravljačko računovodstvo, poslovno pravo i investicije).

**U 2012. godini** UKDS je aktivno učestvovao u pripremi i realizaciji seminara opšteg tipa: **Kopaonik biznis foruma i Menadžment foruma jugoistočne Evrope**. Seminari specifičnog tipa su organizovani u okviru Centra za korporativno upravljanje i u saradnji sa uglednim inostranim kompanijama koje posluju na srpskom tržištu.

- Kao i prethodnih godina, Kopaonik biznis forum je okupio brojne predstavnike Vlade i nadležnih institucija, diplomatskog kora, predstavnike privrede, banaka i osiguravajućih kompanija, međunarodnih finansijskih institucija, stručne i naučne javnosti, kao i privrednih komora, sa ciljem da se ponude moguća rešenja za brojne poteškoće sa kojima je suočena srpska ekonomija. Forum je održan od 6-8. marta na temu „**Kako sačuvati budućnost Srbije: ekonomске, poslovne i povezane teme**“.
- Menadžment forum jugoistočne Evrope održan je u Beogradu u saradnji sa Poslovnom školom Bled i Hrvatskim društvom ekonomista. Forum je održan od 19-20. septembra na temu „**Kako poboljšati konkurentnost u jugoistočnoj Evropi: kontekst, strategija, ekonomске politike i uloga poslovnih lidera**“. Poslovni lideri iz regiona razmatrali su probleme funkcionisanja privreda posle tranzicije i konkurenčnosti u jugoistočnoj Evropi, ali i probleme restrukturiranja, finansijskog upravljanja i upravljanja ljudskim resursima u kompanijama.

Pored opšteg dela koji pokriva makroekonomski teme, UKDS se aktivno bavio obukom i treningom iz specifičnih oblasti koje su relevantne za korporativno upravljanje. Održano je šest seminara:

1. „**Cloud Computing (računarski oblak) – nova IT paradigma**“ održan je 28. marta. Nakon uvodnog izlaganja Miloša Đurkovića, generalnog direktora HP Srbija, predavanje su održali Miroslav Kržić, tehnički direktor i Drago Samardžić, generalni direktor u kompaniji COMING - Computer Engineering koji su govorili i prednostima računarskog oblaka, vrstama usluga, kao i o prvoj ponudi usluga u oblaku u Srbiji i regionu koja je nastala kroz partnerstvo COMING- Computer Engineering-a i Telekoma Srbija.
2. „**Trgovina sa EU, EFTA i CEFTA- pravila i prilike multilateralnih trgovinskih sporazuma**“ održan je 4. juna. Nakon uvodnog izlaganja Dragijane Radonjić-Petrović, državnog sekretara u Ministarstvu za ekonomiju i regionalni razvoj, prisutnima su se obratili Frek Janmat, šef sektora za evropske integracije Delegacije EU u Srbiji i Bojana Todorović, pomoćnik ministra u Ministarstvu za ekonomiju i regionalni razvoj. Na seminaru je bilo reči o evropskim integracijama, trgovinskim odnosima Srbije i EU, trgovinskoj politici, sporazumu o slobodnoj trgovini između Srbije i EFTA, sporazumu CEFTA, kao i pregovorima o članstvu u STO.

3. „**Korporativno upravljanje i upravljanje rizicima**“ održan je 28. juna u saradnji sa AXA osiguranjem. Uvodno izlaganje održao je Dragan Đuričin, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu. *Valérie Le Gall*, šef finansijske službe korporacije *AXA Mediterranean Holding*, nadležna za upravljanje kapitalom, uključujući merdžere i akvizicije regionalnih kompanija, održala je predavanje na temu „Regulatorni trend, okvir i uticaji-iskustvo AXA osiguranja“, dok je *Antonio Marchitelli*, predsednik Izvršnog odbora *AXA* osiguranja Srbije govorio na temu „Istraživanje rizika: rastući socijalni rizici, izazov dugovečnosti“.
4. „**Poresko zakonodavstvo: trenutno stanje i izmene regulative**“ održan je 31.oktobra u saradnji sa advokatskom kancelarijom Karanović&Nikolić. Na seminaru se diskutovalo o najnovijim izmenama poreskih zakona i njihovom uticaju na svakodnevno poslovanje kompanija. Savetovanje je održano 31. oktobra, a prisutnima su se obratili advokati kancelarije: Bojan Stanivuk, Tanja Unguran i Petar Mitrović.
5. „**Uvođenje korporativnog upravljanja u srpska preduzeća i značaj odbora direktora – na primeru Orion Telekoma**“ održan je 27. novembra. Predavači na kursu bili su Katarina Đulić, docent na fakultetu FEFA i viši savetnik u KPMG i *David Schoch*, osnivač, akcionar i član odbora direktora Orion Telekoma i predsednik Srpske asocijacije privatnog kapitala. Na kursu je bilo reči o osnovnim aspektima i značaju uvođenja korporativnog upravljanja u srpska preduzeća, ključnim problemima, okidačima i oblastima rizika, odboru direktora i unutrašnjem nadzoru, kao i korporativnom upravljanju na primeru Orion Telekoma, drugog operatera fiksne telefonije u Srbiji sa značajnim ulaganjem u tržište komunikacija.
6. Okrugli sto na temu „**Monetarna i fiskalna politika Srbije u 2013. godini**“ održan je 24. decembra. Specijalni gosti bili su Jorgovanka Tabaković, guverner Narodne banke Srbije i Mlađan Dinkić, ministar finansija i privrede. Istog dana održana je i redovna godišnja Skupština UKDS. Nakon okruglog stola, u prisustvu brojnih članova i kandidata UKDS-a, članova Predsedništva Saveza ekonomista Srbije i uglednih gostiju, održana je i svečana dodela Povelje za izuzetnost koju Savez ekonomista Srbije dodeljuje dvojici velikana srpske ekonomike i privredne scene. **Povelja za izuzetan doprinos u oblasti ekonomске teorije** uručena je Nikoli Stevanoviću, profesoru Ekonomskog fakulteta u Beogradu, dok je Slobodanu Petroviću, generalnom direktoru grupacije Danube Foods Group uručena **Povelja za izuzetan doprinos u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta**. Tom prilikom uručene su i diplome novim članovima UKDS-a.

U **2013. godini** UKDS je aktivno učestvovao u pripremi i realizaciji programa obuke koji se sastojao iz opšteg dela i specifičnih disciplina korporativnog upravljanja. Opšti deo obuke je realizovan preko savetovanja u organizaciji Saveza ekonomista Srbije, **Kopaonik biznis foruma i Menadžment forum jugoistočne Evrope**, gde su članovi Udruženja aktivno učestvovali u panelima vezanim za korporativno upravljanje.

- Jubilarni, 20. Kopaonički biznis forum pod nazivom „**Reindustrializacija i povezane teme**“, održan 12-15. marta protekao je u znaku konstruktivne saradnje i produktivne rasprave predstavnika privrede i države, a sa ciljem uspostavljanja održivog modela razvoja Srbije kroz nove inicijative reindustrializacije. Srpski privrednici očekuju od Vlade da stvori povoljno, predvidivo poslovno okruženje i da posebno podstakne one privredne grane gde imamo konkurentsku prednost i potencijal za rast izvoza. To će se ostvariti izgradnjom delotvornog pravnog okvira za poslovanje, kao i ulaganjem u infrastrukturu. Najviši državni zvaničnici pozvali su privrednike da učestvuju u stvaranju povoljnijeg regulatornog okvira, a naročito u pripremi Zakona o planiranju i izgradnji i Zakona o radu čija neefikasnost najviše sputava poslovanje danas.

O potrebi za efikasnijom javnom upravom govorili su i strani investitori i predstavnici Svetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda, upozorivši još jednom na potrebu da se smanji javna potrošnja i pokrenu strukturne reforme javnog sektora. Korporativizaciju javnih preduzeća podržala je i guverner Narodne banke Srbije, naglasivši da izvršna vlast i NBS moraju da sarađuju i da samo kroz koordinaciju monetarne i fiskalne politike možemo da obezbedimo povećanje konkurentnosti i stvorimo uslove za dugoročnu

makroekonomsku stabilnost i jak dinar. Posebno indikativna analiza neefikasnosti javnog sektora i opterećenja koje proizvodi, predstavljena je na panelu koji se bavio makroekonomskom stabilnošću. Upoređen je godišnji obrt javnog sektora koji se izražava visokim gubicima i pozitivni obrt privatnog sektora. Neto pozitivni efekat ne može da pokrije nivo gubitaka i da finansira socijalne transfere. Drugim rečima, bez reforme javnog sektora ukupan iznos prikupljenih poreza i doprinosa koje u budžet uplaćuje deo privrede koji pozitivno posluje nedovoljan je za normalno funkcionisanje države i uzrokuje zaduživanje kao način pokrivanja deficit-a.

Na forumu je razgovarano i o širem kontekstu evropskih integracija koji pored političkih pitanja, podrazumeva i niz reformi, a posebno pravosuđa. Privrednici su u izlaganjima istakli da rad pravosuđa utiče na cenu novca, s obzirom da ograničena mogućnost oslanjanja na efikasnu primenu ugovora poskupljuje poslovanje. Posebno su raspravljanje i pojedine sektorske politike, uloga finansijskih institucija i pitanje regionalnog razvoja, a iz oblasti menadžmenta se razgovaralo o izazovima savremenog upravljanja preduzećima.

Na forumu se osećao snažni duh saradnje i razumevanja neophodnosti zajedničkog delovanja radi prevazilaženja ozbiljnih ekonomskih problema. Forumu je prisustvovalo 550 učesnika i 89 panelista što je dodatno potvrdilo značaj okupljanja predstavnika države, privrede, međunarodnih institucija i akademske zajednice radi usaglašavanja ekonomskih prioriteta države. Forum je tradicionalno održan pod pokroviteljstvom predsednika Vlade Republike Srbije. Medijski sponzor bila je nacionalna novinska agencija Tanjug.

- Menadžment forum Jugoistočne Evrope 2013 i ELC konferencija pod nazivom „**Finansijska kriza i kriza konkurentnosti u Evropi: da li poslovni lideri mogu da pronađu izlaz?**“ i ove godine opravdali su svoj cilj i pružili priliku da ugledni govornici i više od 120 menadžera iz regionala i šire (ukupno 20 zemalja je bilo predstavljeno na ovom skupu) razmene svoja mišljenja o važnim ekonomskim pitanjima. Zaključak ovog skupa, koji je uspeo da motiviše učesnike da se suoče sa izazovom koji su pred njih postavili organizatori i predlože svoja rešenja za prevazilaženje finansijske krize i podizanje konkurentnosti, mogao bi se rezimirati u sledećem: „za uspešno suočavanje sa ekonomskom krizom u regionu JIE neophodna je promena mentaliteta“.

Danas mnogi poslovni lideri okrivljuju svoje vlade da sputavaju značajne inicijative za promenu orientacije ka reformama, rastu i reindustrializaciji. S druge strane, izazov koji se nalazi pred liderima u periodima krize je da li su u stanju da redefinišu svoju strategiju, biznis model i način razmišljanja kako bi stvorili nove i bolje uslove za život u našem društву. Svaka kriza je vreme destrukcije, ali takođe i vreme koje donosi veliku šansu koju ne bismo smeli da propustimo. Od presudnog značaja će biti inovativnost ispoljena kroz liderstvo. Inovacija bi trebalo da postane ključna reč u evropskoj politici (novi pristup vođenju i upravljanju našim društvom), biznisu (nova praksa upravljanja ekonomskim resursima) i funkcionisanju društvenih organizacija (novi oblici preduzetničke aktivnosti). Održivi rast podstaknut poštovanjem moralnih i etičkih principa biće u fokusu diskusija cele ove godine.

Prvi dan Forum-a bio je posvećen značaju liderstva u uslovima ekonomske recesije i pokretanju inicijativa za njeno prevazilaženje. Drugog dana Forum-a učesnici su se bavili temama kao što su restrukturiranje zrelih biznisa, mere za podsticanje ekonomskog rasta, održivi razvoj i etika. Na skupu je bilo reči i o značaju regionalnog povezivanja koje je ideja i lajtmotiv ovog skupa uz nadu da će sve tri države koje su učestvovale u organizaciji ovog skupa, nakon pridruživanja Srbije EU, ponovo biti jedno jedinstveno tržište.

Forum je održan 30-31. maja u organizaciji SES-a i UKDS-a, Hrvatskog društva ekonomista i IEDC Poslovne škole Bled.

Seminari specifičnog tipa su organizovani u okviru Centra za korporativno upravljanje i u saradnji sa uglednim inostranim kompanijama koje posluju na srpskom tržištu.

- 22. aprila u SPK „Privrednik“ Srpska asocijacija privatnog kapitala, Mreža poslovnih anđela Srbije i Program integrisane podrške inovacijama, u saradnji sa Savezom ekonomista Srbije, UKDS-om i SPK „Privrednik“ održali su promociju **novog koncepta „anđeoskog“ investiranja**. Prezentacije su održali eksperti koji sa uspehom vode mreže poslovnih anđela u Srbiji i inostranstvu ili/i kao investitori već imaju iskustva kao poslovni anđeli: *Chad Raube*, član- osnivač i ko- predsedavajući *Harvard Business Angel Network* u Londonu, *Paulo Andrez*, predsednik *European Business Angel Network* i Aleksandar Čabrilović, osnivač Mreže poslovnih anđela Srbije.
- 16. aprila održana je panel-diskusija na temu **“Uvođenje korporativnog upravljanja u javna preduzeća”** u organizaciji Fakulteta za ekonomiju, finansije i administraciju – FEFA, UKDS-a i Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj – NALED i uz podršku zadužbine *Konrad Adenauer*. Na panel-diskusiji govorili su: doc. dr Katarina Đulić, profesor Korporativnog upravljanja na FEFA, Duško Vasiljević, stručnjak Svetske banke za razvoj privatnog sektora, Toplica Spasojević, predsednik UKDS i potpredsednik UO NALED, Željko Ivanji, direktor za strategiju PTT, Živorad Andelković, pomoćnik gradonačelnika Beograda i Dragan Pušara, direktor Veletržnica Beograd.
- 8. oktobra Privredna komora Srbije i UKDS, u saradnji sa Ministarstvom privrede, organizovali su skup **„Unapređenje korporativnog upravljanja“** s ciljem da se sagleda dosadašnja praksa korporativnog upravljanja, kao i mogućnosti i potreba izrade održivog programa unapređenja korporativnog upravljanja u javnom sektoru koristeći iskustva privrednih društava u privatnom vlasništvu. Korporativno upravljanje omogućava privrednim društvima da efikasno i društveno-odgovorno vode poslovanje, obezbede lakši pristup kapitalu i obezbede dugoročni i održivi razvoj, vodeći računa o interesima svih zainteresovanih za njihovo poslovanje. U konsultacijama je učestvovao Saša Radulović, ministar privrede.
- Prezentacija radne verzije **Strategije reindustrializacije Srbije**, održana je 9. oktobra u Svečanoj sali SANU. Prezentacija je bila mesto susreta preko 250 misaonih ljudi iz ekonomskog fakulteta, poslovnih ljudi, političara, predstavnika države, medija i drugih povezanih ljudi. Reformske predlozi koji su tom prilikom diskutovani predstavljaju intelektualnu kreaciju radne grupe za reindustrializaciju Nacionalnog saveta za privredni oporavak Vlade Republike Srbije. Ideja vodilja predloženog koncepta je reaffirmacija industrijske ekonomije, kao prepostavke strukturnih promena i održivog razvoja. Suština te ideje je saniranje autput gepa zajedno s finansijskom konsolidacijom i industrijskim razvojem na osnovu novih tehnoloških platformi. Primena takve strategije zahteva mnogo složeniju platformu vođenja ekonomskih politika, koja će generisati novo okruženje za rukovanje vidljive ruke države (industrijske politike i automatski stabilizatori u monetarnoj i fiskalnoj sferi) i nevidljive ruke tržišta, kao selekcione sredine za sve privredne subjekte. Reindustrializacija se fokusira na ulogu nauke otvarajući prostor za tehnokratsku elitu u ekonomskom razvoju, što je bilo potpuno van interesa donosioca odluka u prethodnom periodu.
- Seminar iz oblasti korporativnog upravljanja na temu **“Upravljanje rizicima u odboru direktora”** održan je 23. oktobra. Prisutnima su se obratili profesori Ekonomskog fakulteta, prof. Dragan Đuričin i dr Dragan Lončar. Na seminaru je bilo reči o poslednjim dometima u upravljanju rizicima (vrstama rizika, podeli posla između direktora za rizike i odbora direktora, kao i o uticaju upravljanja rizicima na kredit rejting) i analitičkim aspektima upravljanja rizicima (modelima upravljanja i merilima rizika, kao i o strategijama tretiranja poslovnih rizika). Nakon predavanja usledila je konstruktivna diskusija i razmena mišljenja prisutnih članova.
- 6. novembra održan je seminar na temu **„Reforma sistema finansijskog izveštavanja“**. Prezentacije su održali profesori Ekonomskog fakulteta u Beogradu, prof. Nikola Stevanović i prof. Dejan Malinić. Na

seminaru je razgovarano o izazovima u sistemu finansijskog izveštavanja, aktuelnostima u korišćenju finansijskih izveštaja, kao i njihovoj prediktivnoj ulozi. Nakon predavanja prisutni su imali mogućnost da postavljaju pitanja i diskutuju o pomenutnoj temi.

- UKDS i *LeitnerLeitner* organizovali su radionicu "**Transferne cene - novi izazovi za rukovodstvo**", koja je održana 19. novembra 2013. godine. Na radionici koja se bavila praktičnim uticajem srpskog zakonodavstva o transfernim cenama na biznis, prezentacije su održali eksperti za ovu oblast dr *Clemens Nowotny*, partner i Ivana Blagojević, menadžer i poreski konsultant. Fokus prezentacije je bio na pregledu novih pravila za određivanje transfernih cena, značajnim uticajima na uobičavanje prekograničnih transakcija, kako izabrati odgovarajući metod za utvrđivanje cena „van dohvata ruke“ i kako napraviti dokumentaciju, kontroli rizika: koje korake treba preuzeti pre kraja godine i kaznama za nepostupanje u skladu sa pravilima o transfernim cenama.
- **Redovna godišnja Skupština** održana je 18. decembra, a specijalni gost na Skupštini bio je Saša Radulović, ministar privrede. Na tradicionalnom godišnjem koktelu nakon redovne godišnje Skupštine, upriličena je dodela diploma članovima i kandidatima koji su ispunili uslove predviđene Pravilnikom o sticanju i obnavljanju statusa korporativnog direktora.

Kao i prethodnih godina, u prisustvu brojnih članova i kandidata UKDS-a, članova predsedništva Saveza ekonomista Srbije i uglednih gostiju, održana je i svečana dodela Povelje za izuzetnost - Povelja za izuzetan doprinos u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta dodeljena je prof. Momčilu Milisavljeviću, dok je Povelja za izuzetan doprinos u oblasti ekonomski teorije i politike uručena prof. Pavlu Petroviću.

U **2014. godini** UKDS nastavlja sa organizovanjem obuke za kandidate i članove koja se sastoji iz opšteg dela i specifičnih disciplina korporativnog upravljanja. U saradnji sa Savezom ekonomista Srbije, UKDS je aktivno učestvovao u realizaciji **Kopaonik biznis foruma**.

- Ubrzavanje evropskih integracija i radikalne ekonomski reforme glavni su stubovi daljeg razvoja Srbije oko kojih su se složili učesnici 21. Kopaonik biznis foruma, koji je održan 4-6. marta godine na temu "**Promenimo Srbiju u Evropi koja se menja**".

Najveća promena za Srbiju koja se desila početkom 2014. godine i koja će bitno uticati na njenu ekonomiju u narednim godinama je početak pregovora o pridruživanju EU. Dok je Srbija politički sve bliža EU, njena ekonomija je sve ranjivija i, samim tim, ekonomski je sve dalja od nje. Iz tog razloga raste pritisak na političare u Srbiji da, paralelno sa političkim približavanjem EU, povedu računa i o ekonomskim reformama koje Srbiji treba da omoguće dostizanje EU. Približavanje EU zahteva radikalne ekonomski reforme.

Radikalne ekonomski reforme podrazumevaju, pre svega reformu države. Ono što je paradoksalno je da je država glavni deo problema, kako u smislu javnog sektora, tako i u smislu nastavka reformskog procesa i stvaranja opšteg ambijenta za pojavu i napredovanje privatnih preduzeća.

Put reformisanja države je profesionalizacija državne uprave, a reforme moraju biti pod pritiskom kompatibilnosti sa Evropskom unijom. Kada je reč o konceptu reformi, jedan korak je fiskalna konsolidacija i mere štednje, a drugi podsticanje rasta. Zato se predlaže formiranje Saveta za industrijske politike koji bi se bavio tim pitanjem u ime Vlade. Fiskalni savet i Savet za industrijske politike treba da koordiniraju svoje delovanje. Potreban je dugoročan program reformi koji treba da usvoji parlament, a svaka Vlada treba da ima vremenski oručene ciljeve u sprovodenju tog programa.

Na Kopaonik biznis forumu definisani su i prioriteti, a to su: poljoprivreda i prehrambena industrija, energetika, selektivni delovi industrije - metaloprerađivačke, infrastruktura, a u okviru grana koje imaju konkurenntske prednosti, to su: ICT, logistika, turizam. U sektoru poljoprivrede najznačajnije preporuke

odnose se na zakon o zadrugama, politiku subvencija i razvoj organske proizvodnje. U sektoru energetike predloženo je formiranje instituta za strategijske studije. U bankarskom sektoru fokus je bio na rešavanju problema „loših kredita“. U sektoru osiguranja dati su predlozi poreskih olakšica za pojedine vidove osiguranja, kao i uvođenje obaveznog osiguranja od elementarnih nepogoda.

Forumu je prisustvovalo 500 učesnika i 98 panelista što je dodatno potvrđilo značaj okupljanja predstavnika države, privrede, međunarodnih institucija i akademske zajednice radi usaglašavanja ekonomskih prioriteta države. Forum je tradicionalno održan pod pokroviteljstvom predsednika Vlade Republike Srbije. Ovogodišnji medijski sponzor bila je nacionalna novinska agencija Tanjug.

Kao i prethodnih godina objavljen je dokument „Kopaonik konsenzus“ koji sadrži stavove povodom glavnih pitanja i tema koje su razmatrane na Forumu, kao i specijalno izdanje časopisa Ekonomika preduzeća.

Seminari specifičnog tipa su organizovani u okviru Centra za korporativno upravljanje i u saradnji sa uglednim inostranim kompanijama:

- Prezentacija na temu **“Razvojni planovi Beograda u narednom periodu”** održana je 26. juna. Prisutnima se obratio gradonačelnik Beograda Siniša Mali.
- UKDS je u saradnji sa kompanijom *New Frontier Group* organizovao 5. novembra predavanje na temu **Digitalne transformacije**. Prezentaciju je održao ekspert u oblasti *Christian Terfloth*, direktor u NFG.
- 15. decembra održana je **redovna godišnja Skupština**. Specijalni gosti Skupštine bili su prof. Dušan Vujović, ministar finansija i Željko Sertić, ministar privrede u Vladi Republike Srbije.

Nakon Skupštine, upriličena je svečana dodela Povelje za izuzetnost koju dodeljuje Savez ekonomista Srbije. Povelja za izuzetan doprinos u oblasti ekomske teorije i politike uručena je profesoru Juriju Bajecu, dok je Povelja za izuzetan doprinos u oblasti poslovne ekonomije i menadžmenta dodeljena Radetu Svilaru.

U **2015. godini** UKDS je tradicionalno učestvovao u pripremi i realizaciji **Kopaonik biznis foruma**:

- Tema ovogodišnjeg 22. Kopaonik biznis foruma koji je održan 3-5. marta bila je **„Srbija 2015-30: Nova vizija industrijalizacije privrede i modernizacije društva”**. Na forumu je postignuta opšta saglasnost između vlade, privrednika, ekonomskih teoretičara i međunarodnih finansijskih organizacija o neophodnosti strukturnih reformi i o ključnom koraku u ovoj godini, a to je restrukturiranje javnih preduzeća. Pored toga, u ovoj godini neophodno je da država deluje kontraciclično, odnosno, da poveća nivo kapitalnih investicija u javnom sektoru, kako bi na taj način predupredila dublju privrednu recesiju. Na kraju, ukazano je na neophodnost "labavljenja" monetarne politike, ali zajedno sa fiskalno odgovornom politikom koju sprovodi Vlada Srbije.

Forum je ove godine okupio preko 600 učesnika, 100 panelista, a za praćenje panela i diskusija akreditovano je više od 150 novinara i snimatelja. Kao i ranijih godina, Forum je održan pod pokroviteljstvom Predsednika Vlade RS. Pored predsednika Vlade, na skupu su govorili: ministar privrede, finansija, građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, državne uprave i lokalne samouprave, rudarstva i energetike, guverner NBS i drugi najviši predstavnici države, ambasadori, predstavnici međunarodnih organizacija, strani investitori, ugledni privrednici i profesori.

Na Forumu je dato dosta korisnih predloga taktičkog značaja po sektorima. Na primer, u IKT sektoru ukazano je na značaj industrijske politike koja treba da definiše ulogu države u razvoju digitalne infrastrukture, u obrazovanju (paralelno i permanentno) odgovarajućih stručnjaka, kao i u poreskom

tretmanu određenih aktivnosti. U sektoru poljoprivrede najznačajniji predlozi su dati u vezi sa subvencijama za razvoj proizvodnje mleka i mesa, razvojem organske proizvodnje i antidampinškim meraima. U sektoru energetike obnovljen je predlog za formiranje instituta za strategijske studije, korekcije feed-in tarifa i korekcije cene električne energije čiji bi efekat išao isključivo za finansiranje investicija. U bankarskom sektoru dati su predlozi za rešavanje problema "loših kredita". U sektoru osiguranja dati su predlozi poreskih olakšica za pojedine vidove osiguranja, koje bi doprinele efikasnijem angažovanju štednje stanovništva, kao i jeftinijem i sigurnijem zaduživanju države na domaćem tržištu bez ugrožavanja likvidnosti u bankarskom sektoru. U sektoru građevinarstva predložena je aktivnija politika lokalnih vlasti u vezi sa određivanjem vrednosti imovine koja je predmet koncesije i ograničavanja vremenskog roka za donošenje odgovarajućih odluka u projektima javnog privatnog partnerstva.

Zaključci i preporuke sumirani su u vidu dokumenta „Kopaonik konsenzus“, a objavljeno je i specijalno izdanje časopisa Ekonomika preduzeća. Medijski sponzor Forum-a bila je Novinska agencija Tanjug, a dobra saradnja ostvarena je i sa N1 televizijom. Za sledeću godinu planirana je izgradnja novog kongresnog centra koji će omogućiti da se prevaziđu infrastrukturna ograničenja i poveća broj paralelnih panela, što otvara prostor za nove teme i efikasniju i kvalitetniju organizaciju programa i samog foruma.

Pored Kopaonik biznis Forum-a, UKDS je organizovao susrete sa stranim ambasadama:

- UKDS je organizovao susret svojih članova sa delegacijom **Ambasade Ruske Federacije** 27. maja. Delegaciju je predvodio Nj.E. Aleksandar Čepurin, ambasador koji je govorio o političkim i ekonomskim aspektima saradnje Srbije i Ruske Federacije.
- UKDS je organizovao susret svojih članova sa delegacijom **Ambasade Sjedinjenih Američkih Država** 22. juna. Delegaciju je predvodio Nj.E. Majkl Kirbi, ambasador koji je govorio o političkim i ekonomskim aspektima saradnje Srbije i Sjedinjenih Američkih Država u uslovima globalnih geopolitičkih prelivanja.

17. decembra održaće se **izborna Skupština** UKDS-a. Specijalni gost Skupštine biće prof. Dušan Vujović, ministar finansija.